

Värnet byggdes ganska säkert 1846 av nämndemannen Johannes Wernström i Komstad Södergård som bostad åt svägerskan Anna, som sedan 12 år var änka efter brodern Isac Wernström och som bott i Vrigstad sedan 1836. Hon flyttade nu in tillsammans med den yngste sonen, den 14-årige Johan Algot.

Isac Wernström hade varit gästgivare i Komstad och hade i mars 1834 dött av "Förgift" enligt dödboken. Tydligt låg det tragik bakom den 33-årige gästgivarens död, ty han blev enligt samma bok "I Tysthet Begraven enligt Urtima Häradsrättens Utslag af d. 18 apr. 1834". Namnet på stugan är ju en ordlek. Dels syftar det på efternamnet Wernström, dels var stugan ett värn för den ensamma Anna och hennes son. Den låg bra till vid landsvägen strax intill vägskälet mot Mossaryd och bara några hundra meter från Södergård.

Så länge fick Anna inte njuta av värnet i Värnet. Hon dog dagen före julafton 1849 och sonen blev ensam. Förmodligen togs han om hand av farbrodern, hos vilken han från 1850 står skriven som dräng. Sex år senare flyttade han till Stockholm.

Ny familj i Värnet blev Anders Fast med hustru och två små söner. Det ganska unga paret - de var båda i 35-årsåldern - kom 1850 från Fröjdafällan, där de bott i fem år. Fast står nu som avskedad trumslagare, även om han inte på långt när uppnått "pensionsåldern". Han hade nämligen på den sista mönstring han bevistade uppvisat ett intyg från regementsläkaren, att han "i anseende till nervsvaghet är till vidare krigstjänst oförmögen och oanvändbar".

Efter något år flyttade familjen Fast till Gröndal men kom snart tillbaka till Värnet, där då en tredje son föddes, Claes, som så småningom blev grenadjären Klas Kraft på Näset. Så värst gott ställt hade Fasts nog inte. Den äldste sonen blev tidigt omhändertagen av släkten i Tofteryd, båda föräldrarnas hemsöcken. Lite bättre blev det kanske, sedan Fast 1861 fått arbete vid järnvägen, som då började närma sig bygden. År 1867 blev Fast änklings och snart ensam i stugan. Claes tog drängtjänst och mellanpojken Johan for till Stockholm. Tydligt hörde Johan aldrig av sig, ty 1884 noteras i husförhörlängden "vistad i Sthlm i 17 år 1884" och "Vistelseort okänd sedan 17 år". Och så fördes han över till förteckningen över "obefintliga".

Strax före midsommar 1869 gifte Anders Fast om sig med den jämnåriga Sofia Lindberg. Hon var dotter till tingstjänaren och åttondelsägaren i Komstad Västergård, Jakob Lindberg. Sedan fadern dött, bodde Sofia kvar med modern. Vid moderns död 1867 står Sofia som "inhyses piga" och "utfattig".

Äktenskapet varade inte stort mer än ett halvår, ty Fast avled på vårvintern 1870. Ändå hade Sofia Lindberg redan i folkmun blivit Fasta-Fia - något annat sade man sedan aldrig, när man talade om henne.

Fasta-Fia var ganska så "tavarsam" och lät ingenting av Guds gåvor förfaras. En luffare berättade en gång, att han kommit till Fia, som ville bjuda på kaffe, som hon brukade - gästfri var hon nämligen. Medan luffaren satt vid bordet och väntade på kaffet, tog Fia fram mjölkbunken för att skumma av lite grädde, som ju hörde till. Då hon skulle skumma, upptäcktes det, att en råtta dränkt sig i mjölken. Luffaren tänkte förstås, att nu fick han vara utan grädde till kaffet. Men Fasta-Fia tog saken kallt, lyfte helt lugnt upp den gräddkletiga råttan i svansen och strök med fingrarna ner grädden i bunken igen. Luffaren, som sannerligen inte var bortskämd, avstod från kaffegrädden den gången. Fråga är väl, om han någonsin återkom som kaffegäst hos Fasta-Fia.

I 32 år bodde Sofia ensam i Värnet, i varje fall om man ska döma efter husförhörlängden. Enligt denna flyttar hon 1902 till Petersborg, där hon noteras som "boende". Anders Fasts yngste son Klas Kraft, som just flyttat dit, tog tydligt hand om den gamla "styvmodern". År 1914 dog Fasta-Fia nära 99 år gammal.

Värnet, som blev öde 1902, är borta för länge sedan. Nu är det bara några misshandlade syrenbuskar vid vägkanten, som visar, var stugan en gång låg.

B. Värnet

Komstad Södergård

Änk. Anna Chatarina Wernström	född 1806 i Vetlanda	
s. Johan Allgot	" 1832 " Ljunga	1850 t. Komstad Södergård
Anders Jonasson Fast	född 1816 i Tofteryd	
h. Inga Maja Israelsdtr	" 1815 " "	
s. Gustaf	" 1846 " Ljunga	1860 t. Tofteryd
s. Johan	" 1849 " "	1867 t. okänd ort
s. Claes	född 1852 i Ljunga	1868 t. Komstad Gästg.gård
2h. Sofia Charlotta Lindberg	" 1816 " "	